

Kategorie: Dlouhodobý slídil

Vítěz: MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ za sérii pochybení při nakládání s osobními údaji v průběhu epidemie

Rok 2020 byl nepochybně pro zaměstnance ministerstva velmi náročný. Bohužel se ministerstvo nevyhnulo řadě často zbytečných pochybení, která částečně vycházejí z dlouhodobě problematického přístupu k nakládání se zdravotnickými daty. Bohužel tato pochybení mohou mít vážný dopad i na důvěru občanů a v konečném důsledku může oslabovat kroky, které jsou klíčové v boji proti pandemii. Ministerstvo zdravotnictví si dle poroty zaslouží ocenění zejména za následující pochybení:

1) Legislativní práce

V listopadu zvedl vlnu odporu návrh novely zákona o veřejném zdraví, který mimo jiné navrhoval uložení povinnosti operátorům poskytovat hygienické službě na vyžádání lokalizační data o pohybu nakažených osob. Odpor odborné veřejnosti i politiků nakonec vedl k tomu, že toto ustanovení z návrhu zákona zmizí. Nelze se nicméně ubránit dojmu, že samotný návrh je důsledkem nedostatečné schopnosti ministerstva zvažovat dopady nové legislativy na ochranu soukromí a osobních údajů. V tomto případě důvodová zpráva pouze konstatuje, že navrhovaná úprava je v souladu s existující legislativou, tedy zejména s GDPR. Pokud pomineme, že už toto je sporné s ohledem na judikaturu Evropského soudního dvora, který označil opakovaně samotný plošný sběr těchto dat za nepřipustný, tak je třeba zdůraznit, že samozřejmě to, že nějaká přijatá právní norma je v souladu s GDPR neznamena, že nemá dopady na ochranu soukromí či osobních údajů, které je třeba pečlivě vyhodnotit.

2) Předávání dat o lidech v karanténě Policii ČR

Jak v lednu 2021 informoval Deník N, tak už v březnu minulého roku nařídilo Ministerstvo zdravotnictví Krajským hygienickým stanicím zasílání seznamů osob, kterým byla nařízena karanténa do datové schránky policejního prezidenta. Dodnes není zřejmé, co bylo přesně důvodem zasílání těchto seznamů. Hygienici sice mají spolupracovat s policií, ale tato spolupráce se má týkat konkrétních osob a případů. Zasílání kompletních seznamů lidí v karanténě je tak zjevným porušením povinnosti mlčenlivosti. Z vyjádření Policie ČR nemohl být nikdo moudrý ani v tom, co se se seznamy u policie vlastně děje. Dle vyjádření policejního mluvčího Ondřeje Moravčíka nejsou data využívána k cílené kontrole osob v karanténě ale k zajištění přijetí hygienických opatření při zákroku nebo před zákrokem. Pravděpodobněji nicméně je, že policie s těmito daty nepracuje nijak a aktualizované seznamy se jen hromadí v datové schránce policejního prezidia. Ostatně většina hygienických stanic v tichosti od zasílání seznamů na podzim upustila a v lednu, tohoto roku, kdy přišel Deník N s tímto odhalením, zasílala data policistům už jen pražská hygiena. Spíše než na zneužití dat ukazuje tento případ na zcela lajdácký přístup k jejich ochraně. Bohužel i to může být jednou z příčin, proč lidé hygienikům nesdělují své kontakty.

3) Sdílení osobních údajů z registračních formulářů s reklamními giganty

Do třetice je třeba zmínit aféru s registracemi na testování a očkování, na němž se společnými silami podílelo Ministerstvo zdravotnictví, Národní agentura pro komunikační a informační technologie a společnost Reservatic, která jako zpracovatel připravovala registrační systém. Nejprve bylo odhaleno serverem iRozhlas.cz, že registrační formuláře poskytované testovacím místům v souvislosti s prováděním zejména antigenního testování jsou plně sledovací prvky společností Google, Facebook i Seznam. Ke cti správce budiž, že po upozornění poměrně rychle začaly tyto prvky být odstraňovány. Řekli bychom, chyba se stane, ovšem pokud by o pár týdnů později nebyl ve spolupráci se stejnou společností spuštěn registrační formulář na očkování, který posílal data včetně například rodných čísel opět společnosti Google.

Zdroje:

https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/novela-zakona-o-verejnem-zdravi-ministerstvo-zdravotnictvi-rekonstrukce-statu_2011302239_kro

https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/koronavirus-covid-19-hygiena-policie-cr-citlive-udaje-ceska-sprava-socialni_2101132143_gak

<https://denikn.cz/537478/osobni-data-lidi-v-karantene-dostava-policie-neprijatelné-a-protipravni-varuji-odbormici-na-ochranu-osobnich-udaju/#>

<https://www.seznamzpravy.cz/clanek/urad-jde-po-firme-ktere-unikla-data-z-rezervacniho-systemu-pro-ockovani-140340>

https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/soukromi-testy-covid-google-facebook-cookies-sledovani-reklama_2101130600_cib